

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH

WPN-I.6401.86.2013.PS.11

Kielce, 2015-01-16

Zawiadomienie

w związku z art. 56 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach z a w i a d a m i a

o przystąpieniu do prac zmierzających do wydania zarządzenia w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom obowiązującym w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*) na terenach gdzie zlokalizowane są obiekty hydrotechniczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa powodziowego w województwie świętokrzyskim, na terenach gmin:

1. Bałtów,	23. Osiek,
2. Bodzechów,	24. Ostrowiec Św.,
3. Bodzentyn,	25. Ożarów,
4. Brody,	26. Pacanów,
5. Ćmielów	27. Pawłów,
6. Daleszyce,	28. Pińczów,
7. Dwikozy,	29. Połaniec,
8. Górnio,	30. Radoszyce,
9. Imielno,	31. Ruda Maleniecka,
10. Jędrzejów,	32. Samborzec,
11. Kielce,	33. Sandomierz,
12. Kije,	34. Sędziszów,
13. Klimontów,	35. Sobków,
14. Koprzywnica,	36. Staszów,
15. Koprzywnica,	37. Stąporków,
16. Krasocin,	38. Tarłów,
17. Kunów,	39. Waśniów,
18. Łoniów,	40. Włoszczowa,
19. Lubnice,	41. Wodzisław,
20. Michałów,	42. Zawichost,
21. Nowa Słupia,	43. Złota,
22. Nowy Korczyn,	

oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom obowiązującym w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*) wraz z uzasadnieniem, w ramach konsultacji społecznych w dniach: od 26.01.2015 r. do 16.02.2015 r.

Projekt zarządzenia wraz z uzasadnieniem oraz mapą przedstawiającą obszar objęty zarządzeniem dostępny jest w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, ul. Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce. Ponadto zamieszczony jest w serwisie internetowym RDOŚ w Kielcach na stronie <http://kielce.rdos.gov.pl>, w zakładce Ochrona Przyrody/ Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów, a także znajduje się w Urzędach Gmin. Składanie uwag i wniosków możliwe jest w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, w godzinach 7³⁰ – 15³⁰ (na piśmie lub ustnie do protokołu) oraz drogą elektroniczną na adres: sekretariat@rdos.kielce.pl (bez konieczności opatrywania bezpiecznym podpisem elektronicznym).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach rozpatrzy uwagi i wnioski złożone w w/w terminie i odpowiednio uwzględni w wydawanym zarządzeniu. Niniejsze zawiadomienie zamieszczono: 1) na tablicach ogłoszeń, w miejscach zwyczajowo przyjętych w gminach: Bałtów, Bodzechów, Bodzentyn, Brody, Ćmielów, Daleszyce, Dwikozy, Górno, Imielno, Jędrzejów, Kielce, Kije, Klimontów, Koprzywnica, Koprzywnica, Krasocin, Kunów, Łoniów, Łubnice, Michałów, Nowa Słupia, Nowy Korczyn, Osiek, Ostrowiec Św., Ożarów, Pacanów, Pawłów, Pińczów, Połaniec, Radoszyce, Ruda Maleniecka, Samborzec, Sandomierz, Sędziszów, Sobków, Staszów, Stąporków, Tarłów, Waśniów, Włoszczowa, Wodzisław, Zawichost, Złota; 2) w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach ; 3) na stronie BIP RDOŚ w Kielcach.

Zam. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Kielcach
ZAM. REGIONALNEGO DYREKTORA
mgr inż. Jarosław Pajdak

Zawiadomienie zostało wywieszone w
w terminie oddo

PROJEKT

Zarządzenie Nr /2015

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH

z dnia

2015 r.

w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom obowiązującym w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*)

Na podstawie art. 56 a ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002 i 1101) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwala się na okres pięciu lat na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*) polegające na:

- 1) umyślnym płoszeniu lub niepokojeniu,
 - 2) niszczeniu nor, żeremi i tam,
 - 3) umyślnym uniemożliwianiu dostępu do schronień,
 - 4) umyślnym zabijaniu,
 - 5) pozyskiwaniu okazów gatunku
- zwanych dalej "czynnościami"

§ 2. Opis czynności, wraz ze wskazaniem dozwolonych metod lub sposobów wykonania czynności, terminu, określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Warunki realizacji wynikające z potrzeb ochrony populacji bobra europejskiego i jego siedlisk, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. 1. Podmiotami wykonującymi czynności określone w § 1 są :

- 1) Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, Ul. Witosa 86, 25-561 Kielce, zwany dalej ŚZMiUW w Kielcach,
- 2) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Ul. Zarzecze 13 B, 03-194 Warszawa, zwany dalej RZGW w Warszawie;

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1 mogą powierzyć wykonywanie czynności innym podmiotom spełniających warunki, o których mowa w ust. 3.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2 muszą spełniać następujące warunki:

- 1) posiadać wiedzę z zakresu ochrony gatunkowej i biologii bobra europejskiego oraz doświadczenie i potencjał techniczny do wykonania czynności,
- 2) w przypadku odstrzału bobrów posiadać zezwolenie na posiadanie broni myśliwskiej.

§ 5. 1. Podmioty, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt. 1 i 2 wykonujące czynności, o których mowa w § 1 zobowiązane są do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach

pisemnej informacji o wykonanych czynnościach w terminie do 10 stycznia każdego roku następującego po roku którego dotyczy informacja.

2. Zakres informacji, o których mowa w ust. 1 powinien zawierać:

- 1) termin wykonania czynności poprzez podanie dat i pory doby,
- 2) liczbę zabitych bobrów europejskich,
- 3) liczbę pozyskanych bobrów europejskich (odstrzelonych lub schwytych do celów gospodarczych),
- 4) liczbę zniszczonych nor, żeremi i tam wraz z podaniem sposobu niszczenia i rodzaju użytych w tym celu materiałów i narzędzi,
- 5) opis zastosowanej metody lub sposobu płoszenia lub niepokojenia,
- 6) zastosowane sposoby uniemożliwiania dostępu do schronień.

§ 6. 1. Wykaz obiektów hydrotechnicznych objętych zarządzeniem zawiera załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Obszary wykonywania czynności, o których mowa w § 1 określa mapa stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

ZAŁĄCZNIK Nr 1

Opis czynności wraz ze wskazaniem dozwolonych metod, sposobów wykonania, terminu i pory dnia

Lp	Czynność	Termin wykonania			Metoda lub sposób wykonania
		Rok	Miesiąc	Pora doby	
1	umyślne płoszenie lub niepokojenie		cały rok		- z wykorzystaniem psów myśliwskich, - z wykorzystaniem armatek hukowych lub broni myśliwskiej - strzały amunicją hukową, - z wykorzystaniem substancji zapachowych.
2	niszczenie nor, żeremi i tam		niszczenie tam -cały rok; niszczenie nor i żeremi		- czynność może być wykonywana na rowach doprowadzających, odprowadzających i opaskowych oraz groblach i

		do 2019	– od 01.VIII do 30.XI	cała doba	obwałowaniach stawów, - czynność może być wykonywana ręcznie lub mechanicznie.
3	umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień		cały rok		- z wykorzystaniem odpowiednich materiałów (np. siatki stalowe) zabezpieczające groble i obwałowania stawów lub inne urządzenia wodne.
4 5	umyślne zabijanie pozyskiwanie okazów gatunku		od 1 X do 15 III		- przez odstrzał z broni myśliwskiej, - możliwe jest wykorzystywanie psów myśliwskich (norowców), - przez chwytanie w pułapki żywołowne.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

Warunki realizacji wynikające z potrzeb ochrony populacji chronionych gatunków zwierząt i ich siedlisk

Lp.	Czynność	Warunki realizacji
1	umyślne płoszenie lub niepokojenie	- w trakcie wykonywania czynności nie mogą być stosowane materiały wybuchowe oraz gazy i dymy, a także sztuczne źródła światła.
2	niszczenie nor, żeremi i tam	- zasypywanie nor należy prowadzić przy użyciu materiałów pochodzenia naturalnego.
3	umyślne zabijanie	- tusze nie wykorzystywane do celów gospodarczych przekazać uprawnionym podmiotom do utylizacji.
4	umyślne zabijanie pozyskiwanie okazów gatunku	- nie mogą być stosowane trucizny lub przynęty zatrute albo zawierające środki usypiające, - nie mogą być stosowane sidła, lepy i haki.

ZALĄCZNIK Nr 3**Wykaz obiektów hydrotechnicznych objętych zarządzeniem****1. Obiekty w zarządzie ŚZMiUW w Kielcach, Oddział Rejonowy Busko Zdrój**
Tab. 1 Rzeki z obwałowaniami, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki	Kilometraż wału
1.	Kanał Strumień	lewy wał: 0+000+10+600 prawy wał: 0+000-12+165
2.	Czarna Staszowska	prawy wał: 0+000-1+744 lewy wał: 0+000-7+100
3.	Wisła	lewy wał powyżej ujścia rz. Nidy: 0+000-7+820 lewy wał poniżej ujścia rzeki Nidy: 0+000-39+000 lewy wał poniżej ujścia Kanału Strumień: 0+000-2+100 lewy wał powyżej ujścia rz. Czarnej: 0+000-1+000 lewy wał poniżej ujścia rzeki Czarnej 0+000-0+716 lewy wał poniżej Elektrowni Połaniec 0+000-16+634
4.	Nida	lewy wał: 0+000-4+976 prawy wał: 0+000-8+900

Tab. 2 Rzeki i zbiorniki wodne z obiektami (infrastrukturą) wpływającą na stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki/ zbiornika wodnego	Kilometraż rzeki	Rodzaj infrastruktury
1.	Kacanka	11+136-12+853 12+853	grole jaz
2.	Struga Biechowska	0+170-0+700	grole

2. Obiekty w zarządzie ŚZMiUW w Kielcach, Oddział Rejonowy Jędrzejów

Tab. 1 Rzeki z obwałowaniami, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki	Kilometraż
1.	lewy wał rz. Mierzawy	0+000-1+950
2.	prawy wał rz. Mierzawy	0+000-2+050
3.	prawy wał rz. Nidy Kotlice-Mokrsko Dolne	0+430-1+150 3+000-3+670
4.	lewy wał rz. Nidy Kopernia-Zalesie	0+300-1+500

Tab. 2 Rzeki i zbiorniki wodne z obiektami (infrastrukturą) wpływającą na stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki/ zbiornika wodnego	Kilometraż rzeki	Rodzaj infrastruktury
1.	Ciek od Michałowa	1+802	przepust drogowy
2.	Czarna Nowa	5+390; 5+475	jaz, most drogowy
3.	Czarna Stara	0+765, 1+705, 4+455	przepusty
		1+005	wiadukt kolejowy
4.	Kurzelówka	1+690, 6+290, 6+740, 7+200, 7+410, 7+795	przepusty
5.	Mierzawa	43+405, 45+210	mosty drogowe
		1+415	jaz
6.	Ciek od Goznej	0+095	jaz
7.	Brzeźnica	0+380	most drogowy
8.	Ciek od Czarnocina	2+100-2+750	droga, przepust drogowy
9.	Węchadłówka	2+770	przepust drogowy
10.	Mozgawa	8+400-9+180	zbiornik retencyjny

11.	Chwałowicka	0+754	most drogowy
-----	-------------	-------	--------------

3. Obiekty w zarządzie ŚZMiUW w Kielcach, Oddział Rejonowy Kielce

Tab. 1 Rzeki z obwałowaniami, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki	Kilometraż
1.	Czarna Maleniecka (Konecka) – wały i wały cofkowe przy Małej Elektrowni Wodnej	34+000 – 41+000 (38+700 – 46+300)

Tab. 2 Rzeki i zbiorniki wodne z obiektami (infrastrukturą) wpływającą na stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki/ zbiornika wodnego	Kilometraż rzeki	Rodzaj infrastruktury
1.	Zbiornik MALENIEC + Kanał Staszicowski	Zbiornik+doprowadzalnik przy Małej Elektrowni Wodnej – kilometraż jak w tab.1.	Zapora zbiornika + doprowadzalnik (Kanał Staszicowski) z budowlami
2.	Czarna Nida/Zbiornik BORKÓW	45+000 – 47+000	Zapora boczna zbiornika + rów opaskowy z budowlami i wałami cofkowymi
3.	Lubrzanka/Zbiornik CEDZYNA	11+000 – 15+500	Odcinek rzeki Lubrzanki poniżej zbiornika – zagrożenie dla terenów poniżej zbiornika i mostu przy ul. Zielnej w Kielcach
4.	Rzeka Krasna	10+000 – 13+000	Odcinek rzeki Krasnej poniżej zbiornika – zagrożenie dla terenów poniżej zbiornika i mostu w m. Krasna

4. Obiekty w zarządzie ŚZMiUW w Kielcach, Oddział Rejonowy Sandomierz

Tab. 1 Rzeki z obwałowaniami, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki	Kilometr aż rzeki (wg ewidencji ŚZMiU)	Kilometraż wału (wg ewidencji ŚZMiUW)	Kilometraż wału (wg Geo Melio)	Nazwa odcinka wału	Brzeg rzeki
1.	Wisła	309+000 – 311+500	0+000 – 2+500	0+000 – 2+500	Wesołów ka - Sulejów	Lewy
2.	Wisła	313+00 – 322+900	2+500 – 11+650	2+500 – 11+668	Dorotka - Ostrów	Lewy
3.	Wisła	298+500 – 304+000	0+000 – 5+220	0+000 – 5+245	Maruszó w - Nowe	Lewy
4.	Wisła	281+900 – 285+000	0+000 – 3+700	0+000 – 3+573	Winiary - Podgórze	Lewy
5.	Wisła	273+000 – 281+900	0+000 – 7+800	0+000 – 7+800	Kamień Nowy - Szczytniki	Lewy
6.	Wisła	288+000 – 291+500	0+000 – 3+000, 0+000 – 0+320	0+000 – 2+934 0+000 – 0+320	Zawichos t - Piotrowic e	Lewy
7.	Wisła	292+300 – 298+500	0+000 – 5+500	0+000 – 5+500	Piotrowic e - Linów	Lewy
8.	Wisła	242+000 – 268+300	17+000 – 42+300, 0+000 – 0+200	16+634 – 41+904 0+000 – 0+200	Zawisielcz e - Otoka	Lewy
9.	Koprzywianka	0+000 – 15+000	0+000 – 14+400	0+000 – 14+400	-	Prawy
10.	Koprzywianka	0+000 – 12+500 13+800 –	0+000 – 14+600	0+000 – 0+570 s.1 0+000 –	-	Lewy

		14+200		4+900 s.2 0+000 – 2+800 s.3 0+000 – 4+600 s.4 0+000 – 0+593 w. letni		
11.	Opatówka	0+000 – 4+000	0+000 – 3+700	0+000 – 3+354	-	Prawy
12.	Opatówka	0+000 – 3+900	0+000 – 3+200	0+000 – 3+285	-	Lewy

Tab. 2 Rzeki i zbiorniki wodne z obiektami (infrastrukturą) wpływająca na stan bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gdzie stwierdzono siedliska bobrów.

Lp.	Nazwa rzeki/ zbiornika wodnego	Kilometraż rzeki (wg. Geo Melio)	Rodzaj infrastruktury
1.	Rzeka Koprzywianka/ Zbiornik Szymanowice	35+610 – 37+616	Punktowe nory bobrów w obwałowaniu zbiornika i skarpach rzeki na odcinku od jazu do stopnia
2.	Rzeka Maruszówka/Pompownia Nowe	0+484 – 0+600	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu doprowadzającego wodę do śluzy
3.	Rzeka Ciek Kępa Chwałowska/Pompownia Kępa Chwałowska	0+400 – 0+600	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu doprowadzającego wodę do śluzy
4.	Rzeka Ciek od Linowa/Pompownia Linów	0+000 – 0+100	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu doprowadzającego wodę do śluzy
5.	Kanał doprowadzający Pompownia Szewce	Odcinek o dł. 100m od pompowni wraz ze zbiornikiem	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu doprowadzającego wodę do śluzy
6.	Rzeka Ciek od Zajeźorza/ Pompownia Zajeźorze	0+000 – 0+150	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu doprowadzającego wodę do śluzy
7.	Rzeka Zawidzanka/Pompownia	1+000 – 1+100	Punktowe nory w skarpach zbiornika wyrównawczego i rowu

	Otoka Grabińska		doprowadzającego wodę do służby
--	-----------------	--	---------------------------------

5. Obiekty w zarządzie ŚZMiUW w Kielcach, Oddział Rejonowy Starachowice

Tab.1. Rzeki z obwałowaniami, gdzie stwierdzono siedliska bobrów

Lp.	Nazwa rzeki	Kilometraż
1.	Rz. Szewnianka (Ostrowiec Św.)	0+000 – 1+300
2.	Rz. Kamienna (Staw Kunowski)	76+940 – 79+500
3.	Rz. Kamienna (Piaski Brzostowskie)	52+290 – 55+430

6. Obiekty w zarządzie RZGW Warszawa:

LOKALIZACJA OBSZARU			
NAZWA	RZĘKA	MIEJSCE	km (od - do)
Zbiornik Wodny Brody Ilżeckie	Kamienna - Ciek Stykowski	Zapory boczne A i B (Ciek Stykowski - obustronnie)	0+000 - 0+750
Zbiornik Wodny Wióry	Świślina	prawy i lewy	7+500 - 8+600
Zbiornik Wodny Wióry	Świślina	koryto	7+800
Rzeki	Kamienna	koryto	16+600 – 83+000
	Świślina	koryto	18+000 – 29+000
	Pokrzywianka	koryto	19+000 – 25+000
Zbiornik Wodny Wióry	Świślina	prawy	8+700 - 9+200

Uzasadnienie

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*), wykonuje delegację zawartą w art. 56 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. 627 ze zm.). Przepis ten stanowi, że regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na obszarze swojego działania, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, m.in. w stosunku do bobra europejskiego, na czynności podlegające zakazom określonym w art. 52 ust. 1 powyższej ustawy, oraz wymienionym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348).

Bóbr europejski zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348) jest gatunkiem objętym częściową ochroną prawną.

Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach pismem znak: ŚZMiUW.TT-411/41/14 z dnia 30.06.2014 r., na prośbę Ministra Środowiska (związana z pracami nad koncepcją interwencyjnej redukcji liczebności bobra europejskiego na obszarach gdzie jego obecność zagraża sprawnemu działaniu urządzeń wodnych) przekazał zestawienie obwałowanych odcinków rzek i obiektów hydrotechnicznych na których, z punktu widzenia działalności tej jednostki obecność bobrów stwarza realne zagrożenie dla ich funkcjonowania. Z tego samego powodu Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie przekazał informacje o obszarach, w których działalność bobrów wpływa negatywnie na stan bezpieczeństwa powodziowego, wnioskując jednocześnie o objęcie przedstawionych obszarów zarządzeniem zezwalającym na wykonywanie czynności zakazanych wobec bobra.

Wzrost działalności środowiskowej bobrów w ostatnich latach, obok pozytywnych efektów w postaci tworzenia nowych wilgotnych i bagiennych siedlisk, a także małych zbiorników retencyjnych, zaczął też przyczyniać się do powstawania coraz większych szkód w gospodarce człowieka. Terenami szczególnie narażonymi na szkodliwą działalność bobrów są obszary wokół cieków wodnych i wód stojących, gdzie zwierzę to znajduje dogodne warunki siedliskowe. Obwałowania wzdłuż cieków i wód oraz inne urządzenia hydrotechniczne wpływające na stan bezpieczeństwa powodziowego doznają istotnych uszkodzeń ze strony bobrów. Stała obecność wody oraz bazy żerowej w postaci drzew i krzewów są podstawowymi czynnikami warunkującymi obecność tych zwierząt na opisywanych terenach. Z uwagi na niską aktywność ludzi miejsca te stwarzają doskonałe warunki dla funkcjonowania bobrów. Wyrządzane szkody dotyczą wałów przeciwpowodziowych i obwałowań zbiorników wodnych gdzie bobry kopią nory, które tworzą rozległe sieci stanowiące miejsca odpoczynku, rozrodu i zimowania. Podobna sytuacja ma miejsce w brzegach cieków wodnych (szczególnie na uregulowanych odcinkach), gdzie uszkodzenie skarp prowadzi do deformacji koryt. Na rzekach bobry budują tamy, których celem jest piętrzenie wody w celu stworzenia odpowiednich dla nich warunków siedliskowych. Działalność ta prowadzi do utrudnień w przepływie wód, zwiększając tym samym zagrożenie podtopieniami. W wyniku bytowania bobrów zagrożone jest także prawidłowe funkcjonowanie, a tym samym bezpieczeństwo jazów wodnych, przepustów, mostów wiaduktów, a także zapór zbiorników wodnych. Urządzenia wodne, uszkodzone bądź niesprawne wskutek funkcjonowania bobrów stanowią zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa

powszechnego, co wymaga podejmowania przez zarządców nieustannych działań naprawczych generujących wysokie koszty.

Celem wydania niniejszego zarządzenia jest przede wszystkim ograniczenie szkód wyrządzanych przez omawiany gatunek we wspomnianych wcześniej urządzeniach wodnych, za których stan odpowiada Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach i Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. Umożliwienie wykonywania czynności zakazanych w stosunku do omawianego gatunku na terenach szczególnie istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa powodziowego przyczyni się do ograniczenia szkód bobrowych zagrażających urządzeniom hydrotechnicznym.

Podjęcie łącznie czynności wskazanych w zarządzeniu m.in. niszczenie nor, żeremi i tam, umyślne zabijanie, uniemożliwianie dostępu do schronień, umyślne płoszenie, przyczyni się do ograniczenia szkód wyrządzonych przez ten gatunek, ma przełożyć się na sprawne działanie urządzeń wodnych, a tym samym zmniejszenie ryzyka podtopień i powodzi.

Powyższe wypełniać będzie także zapisy art. 26 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne, który stanowi, że do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych należy m.in. zapewnienie utrzymywania w należytych stanie technicznym koryt cieków naturalnych oraz kanałów, będących w jego władaniu, jak również zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych oraz lodów.

Opisywany gatunek wykazuje bardzo silny wzrost populacji. Według danych GUS w roku 2000 na terenie Polski populacja bobra wynosiła 24 464 osobników, a w 2010 r. już 68 993 osobników, w tym w województwie świętokrzyskim 4 000 osobników.

Autorzy projektu „Krajowej Strategii gospodarowania populacją bobra europejskiego „*Castor fiber*” określili teoretyczną wielkość populacji bobra europejskiego w Polsce zapewniającą jego zachowanie we właściwym stanie ochrony, z podziałem na województwa. I tak wielkość krajowej populacji, stanowiąca optymalną ilość rodzin gwarantującą ciągłość reprodukcyjną populacji może wynosić 3529 stanowisk bobrowych, a w województwie świętokrzyskim 115 stanowisk. Przyjmując, że w Polsce średnia liczebność stanowiska bobrów wynosi około 3,7 osobników, szacunkową wielkość populacji w województwie świętokrzyskim zapewniającą jej stabilność i zachowanie we właściwym stanie ochrony można określić na ok. 425 osobników. Jak wynika z przytoczonego dokumentu wartości minimalne określone dla poszczególnych województw mogłyby zostać przyjęte za najniższe wartości, których utrzymanie przy zachowaniu siedlisk tego gatunku powinno zapewnić właściwy stan ochrony bobra w Polsce.

Pozyskane przez tut. Organ w bieżącym roku dane z kół łowieckich działających na terenie województwa świętokrzyskiego, wskazują, że ilość osobników analizowanego gatunku oszacowana została na poziomie ok. 7000 sztuk. Informacje te świadczą o ciągłym dynamicznym wzroście populacji bobra w województwie świętokrzyskim, czego skutkiem jest ilość wyrządzanych szkód w różnych rodzajach mienia.

W trakcie analizowania informacji otrzymanych od SZMiUW w Kielcach oraz RZGW w Warszawie, porównano lokalizację w/w obszarów z usytuowaniem miejsc, w których w latach 2012-2014 Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach w drodze decyzji wydawanych na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody, zezwoliła na czynności polegające na zabijaniu bobrów, a także na rozbieraniu ich tam i żeremi. Z wykonanego zestawienia wynika, że obszary wskazane przez w/w jednostki w przeważającej większości pokrywają się z lokalizacjami gdzie zezwalano na czynności podlegające zakazom obowiązującym w stosunku do bobra europejskiego. Zezwolenia nie były wydawane na odcinku rzeki Wisły pomiędzy Połańcem

a Zawichostem, jednakże według danych będących w posiadaniu tut. Urzędu znajdują się tam liczne stanowiska bobrów. Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, że uwzględnienie przedmiotowych miejsc w zarządzeniu z art. 56 a jest zasadne.

Celem określenia przybliżonej liczebności bobrów w miejscach, gdzie według ŚZMiUW w Kielcach oraz RZGW w Warszawie zagrożone jest bezpieczeństwo urządzeń hydrotechnicznych, na bazie ogólnie przyjętych danych dot. ekologii bobra europejskiego, założono iż jedna rodzina tych zwierząt liczy średnio 3,7 osobników, oraz może zajmować od 1 – 3 km linii brzegowej cieków (średnio 2 km). W myśl powyższego szacowana liczebność bobrów w miejscach, o których mowa powyżej wynosić może teoretycznie ok. 600 osobników.

W analizie dotyczącej wpływu realizacji czynności określonych w niniejszym zarządzeniu na populację bobra w województwie świętokrzyskim należy uwzględnić zapisy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom obowiązującym w stosunku do bobra europejskiego na terenie stawów rybnych w województwie, które uznane zostały za obręby hodowlane. Zgodnie ze zgromadzonymi na potrzeby przytoczonego aktu prawnego informacjami, liczebność bobrów występujących na terenie gospodarstw rybackich w województwie świętokrzyskim, wynosić może ok. 300 sztuk.

W kontekście powyższego ilość bobrów która teoretycznie objęta mogłaby zostać przedmiotowymi zarządzeniami na terenie całego województwa świętokrzyskiego wynosiłaby łącznie ok. 900 sztuk. Pozyskane w bieżącym roku dane z kół łowieckich działających na terenie województwa świętokrzyskiego, wskazują, że łączna ilość osobników analizowanego gatunku oszacowana została na poziomie ok. 7000. Z uwagi na powyższe można oszacować, iż populacja bobrów wskutek przyjęcia powyższych danych w planowanym do ustanowienia zarządzeniu, w województwie świętokrzyskim mogłaby ulec ograniczeniu, maksymalnie o ok. 13 %.

Część miejsc, których dotyczy niniejsze zarządzenie położona jest w granicach obszarów Natura 2000, w których bóbr jest przedmiotem ochrony. Są to następujące specjalne obszary ochrony siedlisk: Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045, Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049, Dolina Kamiennej PLH260019, Ostoja Nidziańska PLH260003, Dolina Mierzawy PLH260020, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Ostoja Przedborska PLH260004, Dolina Czarnej PLH260015, Dolina Krasnej PLH260001.

Zgodnie z zapisami Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, stan ochrony gatunków oznacza sumę oddziaływań na te gatunki, mogących mieć wpływ na ich długofalowe rozmieszczenie i obfitość ich populacji w obrębie europejskiego terytorium Państw Członkowskich. Ponadto stan ochrony gatunków zostanie uznany za "właściwy" jeśli dane o dynamice liczebności populacji rozpatrywanych gatunków wskazują, że same utrzymują się w skali długoterminowej jako trwałe składniki swoich siedlisk przyrodniczych, naturalny zasięg gatunków nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości, oraz istnieje i prawdopodobnie będzie istnieć siedlisko wystarczająco duże, aby utrzymać swoje populacje przez dłuższy czas.

Urządzenia hydrotechniczne znajdujące się w obszarach Natura 2000, w których chroniony jest bóbr, to w dużej mierze wały przeciwpowodziowe, których stan techniczny jest szczególnie istotny z punktu widzenia bezpieczeństwa powodziowego. Miejsca realizacji czynności określonych w niniejszym zarządzeniu stanowią niewielką część wspomnianych obszarów chronionych.

W kontekście powyższych zapisów stwierdzić należy, że wykonywanie czynności zakazanych w stosunku do bobra europejskiego w granicach w/w obszarów Natura 2000 nie powinno znacząco negatywnie oddziaływać na jego rozmieszczenie i wielkość populacji. Właściwy stan ochrony gatunku w przytoczonych obszarach nie powinien ulec pogorszeniu ponieważ liczebność populacji ulegnie jedynie ograniczeniu, a zasięg bobra nie ulegnie zmniejszeniu, ponadto siedliska opisywanego gatunku będą dalej istnieć.

Ujęte w zarządzeniu miejsca lokalizacji urządzeń hydrotechnicznych położone są także w obszarach Natura 2000, w których bóbr europejski nie jest przedmiotem ochrony. Są to następujące obszary: Ostoja Żyznów PLH260036, Wzgórza Kunowskie PLH260039, Ostoja Sobkowsko – Korytnicka PLH260032, Ostoja Kozubowska PLH260029.

Część miejsc, których dotyczy niniejsze zarządzenie położonych jest w granicach następujących obszarów chronionego krajobrazu: Konecko – Łopuszniańskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3308), Włoszczowsko – Jędrzejowskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt., poz. 3311), Miechowsko – Działoszyckiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/622/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt., poz. 3314), Solecko – Pacanowskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt., poz. 3313), Suchedniowsko – Obłęgorskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko-Obłęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3154), Doliny Kamiennej (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/617/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3309), Sieradowickiego (wyznaczony Uchwałą Nr XLIX/881/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3155), Podkieleckiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/618/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3310), Cisowsko – Orłowińskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/626/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3318), Kieleckiego (wyznaczony Uchwałą Nr XLI/729/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 września 2010 r.; Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 293, poz. 3020), Nadnidziańskiego (wyznaczony Uchwałą Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3156).

Niektóre urządzenia hydrotechniczne usytuowane są również w granicach Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (utworzony Uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. poz. 3148), a także w granicach Przedborskiego Parku Krajobrazowego (o którym mowa w Rozporządzeniu Wojewody Świętokrzyskiego Nr 87/2005 z dnia 14 lipca 2005 r.; Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1948).

Powyższe akty prawne określają, że na wymienionych obszarach chronionych zakazuje się umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry. Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 i 24 ust. 2 pkt. 3 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) w/w zakaz nie dotyczy działań o charakterze celu publicznego, którym według art. 6 pkt. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.) jest m.in. budowa oraz utrzymywanie

obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Wykonywanie czynności określonych w niniejszym zarządzeniu służyć będzie utrzymywaniu obiektów i urządzeń chroniących przed powodzią, dlatego zakazy obowiązujące w w/w obszarach chronionych nie dotyczą działań objętych przedmiotową regulacją prawną.

Z uwagi na biologię bobrów, ich ochronę jak również względy humanitarne w zarządzeniu wprowadzono ograniczenia dla czynności objętych zezwoleniem w zakresie metod, sposobów i terminów ich wykonywania.

Projekt zarządzenia uwzględnia regulacje określone w art. 56 a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego podyktowane są brakiem rozwiązań alternatywnych oraz wynikają z konieczności ograniczania poważnych szkód w odniesieniu m.in. do wody i innych rodzajów mienia. Działania ujęte w zarządzeniu nie będą szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony bobra europejskiego w województwie świętokrzyskim, co wyżej wykazano.

Projekt niniejszego aktu prawnego poddany został konsultacjom społecznym w celu zapewnienia możliwości wypowiedzenia się w zakresie przedmiotu regulowanego zarządzeniem. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu zarządzenia wyznaczono okres 21 dni.

Projekt przedmiotowego zarządzenia będzie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla budżetu Państwa, może natomiast wpłynąć korzystnie, m.in. poprzez zmniejszenie wysokości nakładów na utrzymanie, remonty i zabezpieczenie urządzeń istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.